

Gent våren 2020 – ett utbyte som blev på distans

Innan man läser min reseberättelse så kan det vara bra att veta att COVID-19 pandemin bröt ut under mitt utbyte. Jag hann bo i Gent, Belgien i ca 1,5 månad innan jag behövde ta mig hem. Jag fortsatte med utbytet på distans från Sverige.

Innan avresa

Jag har alltid känt att jag ville göra utbytesstudier, men hade inte direkt en specifik destination som jag var sugen på. Jag kollade igenom katalogen för universiteten som KTH har samarbeten med, och försökte att fokusera på själva studierna än bara platsen. KU Leuven i Belgien har två campus; Ett i Bryssel med fokus på urbanisering, och ett i Gent med fokus på hållbarhet. Jag var redan intresserad av hållbarhet och valde därför campuset i Gent. Mina förväntningar innan utbytet var ett fördjupande i dessa ämnen, som även skulle ge nya perspektiv för mig som ung arkitekt. Jag hoppades att få själv utforska olika metoder och idéer som var moderna och praktiserade.

Inför utbytet, utöver ansökningsprocessen, handlade mycket om att läsa på om Gent. Det är framförallt en studentstad, och om jag skulle jämföra det med något i Sverige så skulle det vara Lund. Det som är speciellt med Belgien är att det talas två språk där – franska och nederländska. Däremot är själva studierna på engelska, förutom få kurser där det talas nederländska. Därför blev det lite knasigt när jag skulle förbereda mig för vilket språk jag skulle testas i (vanligt vid Erasmus studier för att se din utveckling). Jag fick först ett test i franska, men i Gent talar man nederländska. Jag tog testet i nederländska, men eftersom studierna är på engelska och det språk du kan använda överallt, så kommer du förmodligen inte lära dig såvida man inte tar en språkkurs vid sidan av. Resten av förberedelserna är enkla som svensk. EU-medborgare behöver inte ansöka om visum, och inte heller någon avgift.

Ankomst

Jag valde att anlända ca en vecka före kursstart för att känna in staden och kunna landa ordentligt. Jag tycker att det var ett klokt val då man får tid att bekanta sig med staden, i förväg kolla in viktiga platser (t.ex. inskrivningskontoret) och generellt känna sig bekväm i sin nya situation. Några dagar in var det dags för introduktionsmötet till skolan. Här fick man träffa de andra utbytesstudenterna inom sin fakultet, allmän information om skolan, och en hel drös med broschyrer om aktiviteter för studenter. Jag tycker att KU Leuven gjorde ett fantastiskt jobb att förmedla kontakter för hjälp, information om till exempel uthyrning av cyklar och annat som kan vara svårt att ta reda på själv. Ingen introduktionskurs hölls utöver det här mötet, utan vi fick istället reda på vilken dag terminen startade. Det var otroligt skönt att redan ha kunnat knyta kontakter med de andra utbytesstudenterna och därmed tillsammans kunna ta sig till första skoldagen.

Om man skulle vilja ha mer stöd eller en fadder på plats så erbjuder KU Leuven det innan själva utbytet börjat. Man går då med i deras "buddy system". Jag använde mig inte utav detta själv, men min kurskollega gjorde det och vi tog en lunch med hennes "Buddy" vid ankomst.

Ekonomi

Gent är ungefär som Sverige i pris skulle jag vilja påstå. Den största skillnaden är man fortfarande använder kontanter i stor utsträckning i Belgien, så det kan vara bra att se till att man alltid har kontanter med sig. Jag gjorde ett så kallat Erasmus-utbyte då man får ett stipendium. Detta täcker inte hela utbytet, men det är en god start för att kunna ordna t.ex. deposition för boende eller flygbiljetter. För att få ekonomin att gå ihop så tog jag också CSN. I det här fallet valde jag att utöka det med extra lån som är görbart i samband med utbyte. Jag tyckte att det var en god idé då man har lite extra kapital för att kunna göra utflykter och aktiviteter på sin fritid. Jag tycker inte att man behöver vara orolig för sin budget då Erasmus-stipendiet och CSN-lånet räcker gott och väl för att klara sig i Gent. Alltså är inte en stor resebössa nödvändig innan man antar sig utbytet.

Utöver ovanstående information så var det inga fler kostnader knutna till själva skolan så länge man kommer från ett EU-land. Utöver det vanliga sparsamma studentlivet så är några tips att skaffa sig klippkort för DeLijn (spårvagnen), hyra en cykel samt att skolan säljer billiga mackor till lunch.

Boende

Tyvärr så hjälper inte KU Leuven utbytesstudenter med boende. I Gent så är det vanligaste att man som student hyr en "kot" som är ett rum, eller en liten studiolägenhet. Det finns otroligt många sidor för att leta efter lediga bostäder, men av erfarenhet är dessa inte så lyckade som utbytesstudent då de flesta lägenheterna på hemsidor är för lång uthyrning. Det som fungerade bäst var att gå med i alla olika grupper för studenter på Facebook. Jag gick med i säkert 20 stycken, och här fanns det en uppsjö av rum och lägenheter som specifikt hyrs ut till erasmusstudenter. Självt så hittade jag mitt boende genom att lägga upp en egen annons i en av dessa facebookgrupper. Jag fick napp på en lägenhet där paret som ägde den skulle ut på en backpackresa. Jag hade en otrolig tur som fick tag på en stor lägenhet med bra läge (ca 20 min gång till skolan). Jag är van vid Stockholmshyror så för mig var det inget stort problem att lägenheten var lite dyrare (ca 800 euro/månad). Boendestandarden i Belgien är lägre än den i Sverige. Kvaliteten på boendet kan variera rätt ordentligt, och dem är oftast väldigt sparsamt inredda. Var alltså beredd på att ditt boende säkerligen kommer att ha kasst vattentryck och allmänt slitet. Det är en del av utbytet!

Universitetet och studierna

KU Leuven Campus Sint-Lucas i Gent är ganska så stort, men utspritt i många små lokaler. Det är lite svårt att få en bild av hur stort universitetet faktiskt är då man ständigt rör sig mellan byggnader. Lokalerna är alla otroligt häftiga då majoriteten av dem är gamla klosterlokaler eller kyrkor rentav! På KTH så får vi alla varsitt skrivbord för studierna, men här är det inte så alls. Om man hade en eftermiddag av eget arbete så fick man leta reda på ett ledigt bord, vanligast är dessa uppe på vinden med ganska så dålig ventilation men fin utsikt.

En sak som är bra att veta är att arkitektskolan jobbar ihop med designhögskolan LUCA School of arts. Detta betyder att du ständigt kommer att ha kurser i olika lokaler. För mig blev dessa i tre separata campus som ligger en bit ifrån varandra, men alltid inom 20 minuters gångväg. Det är därför viktigt att hålla koll på var någonstans nästa föreläsning kommer att äga rum. Jag tyckte det var skönt att bekanta sig med sina klasskamrater och därmed alltid se till att inget missas. Det är inte alltid lätt att hitta föreläsningssalar eller studierum, och många gånger var dessa dubbelbokade så man fick alltid vara beredd på sista minuten-ändringar.

Studierna i sig skiljer sig ganska markant från dem i Sverige. I Sverige och på KTH anser jag att man värdesätter kvalitet över kvantitet. Men i Gent tyckte jag att fokus låg alltmer på att bara producera material, även om det sällan innebar att man fick tid att verkligen jobba igenom det. Många stunder

tyckte jag att det kändes frustrerande då fokus istället hamnade på att skapa material "bara för att", istället för att kunna lära sig eller fördjupa sig inom ett ämne. Ett exempel är att "förstudierna" inför ett stort projekt drogs ut på tiden länge, och när man fick "tillåtelse" att slutföra projektet så var tiden knapp. Detta var alltså enligt schemat då lärarna och professorerna styr studietakten till viss grad.

Arkitektprogrammet i Sverige är svårt att komma in på, men oftast lättare när man väl börjat sina studier. Jag fick lära mig av mina belgiska kurskamrater att här är det lätt att komma in, men att man "gallras" bort utmed studieåren. I Belgien får man betyg istället för endast godkänt/underkänt. Det är en betygsskala som sträcker sig från 1-20, där 10 är godkänt. På KTH så är vi vana vid en öppen kommunikation med våra lärare där vi ständigt får feedback på hur vi ligger till, och framförallt förvarning ifall det börjar gå utför. Jag fick lära mig att i Gent så är denna kommunikation knapphändig, och riskerar man att bli underkänd är detta något som inte förmedlas i förväg. Jag var aldrig i riskzonen, men fick höra från kurskamrater som var stressade över att inte få godkänt. Se därför till att verkligen få konstruktiv feedback från dina lärare, samt att materialet du skickar in är välgjort. Jag tycker dock inte att man ska vara orolig. Av erfarenhet så var vår studienivå från Sverige av hög och god kvalitet.

Kurserna och studierna är främst på engelska precis som mastersprogrammet i Sverige. I Gent pratar man nederländska, men det var inget som jag kände var nödvändigt för ett utbyte. Universitetet erbjuder språkkurser om man skulle vara intresserad.

En vanlig dag på mitt utbyte i Gent började vid kl 09.00 med föreläsningar. Därefter rullade dagen på med studier varvat med fler föreläsningar/studiecirklar. Dagens sluttid varierade oerhört mycket. Det finns ett schema att utgå från, men ofta så fick man på plats mer information. Ibland slutade man kl 15.00, och ibland så sent som kl 19.00.

Kurser

Till skillnad från KTH där vi ofta studerar en kurs åt gången, så studerade man alla kurser samtidigt i Belgien. Jag tycker faktiskt att det var otroligt svårt i perioder att bolla alla olika deadlines, men man fick det att gå ihop. Det var också grupparbeten i varenda kurs i Gent, något som jag själv finner ganska så frustrerande i perioder.

Att hitta kurser inför utbytet var relativt enkelt genom den kurskatalog man finner på universitetets hemsida. Dessvärre så fick man veta på plats att vissa studios och kurser redan var fulla. Så räkna inte stenhårt med att dem kurser du uppger i ditt Learning agreement är dem du läser under utbytet. Det är dock väldigt enkelt att försöka räkna ut vilka kurser du kan tillgodoräkna från ditt utbyte då KU Leuven använder sig av ETCS-systemet, där 1 poäng motsvarar 1 högskolepoäng.

Här är kurserna jag gick:

Studio – OMG! Van god los (15 ECTS): Den här kursen är nästan identisk med den typ av studios vi har på KTH. Precis som på KTH så ansöker man till studios i början av terminen. Just min studio gick ut på "re:use & re:purpose" av kyrkor i Belgien. Den här kursen fann jag extremt givande och intressant. Lärarna för den här studion var otroligt kunniga och duktiga. Något stränga men rättvisa.

Urban design & sustainability (5 ECTS) – Det här var en obligatorisk kurs för vårterminen, med fokus på hållbarhet. Trots att den här kursen bara motsvarar 5 högskolepoäng så var den otroligt tung. Det var ständigt ett mål att producera mycket mycket material. Det är också väldigt likt teknikveckorna på KTH där man behöver vara specifik i tekniska termer. Att jobba i grupp på detta sätt kräver bra kommunikation och arbetsfördelning. Jag tyckte tyvärr att den här kursen var överflödigt i arbetsmöda i förhållande till kursens poäng, och genererade onödig stress.

Landscape ecology & sustainability (5 ECTS) – Det här var också en av de obligatoriska kurserna för vårterminen. Den här kursen fokuserade mer på landskapsdelen för hållbar utveckling. Många delar av

kursen innebar otroligt grundläggande kunskap, som stundvis kändes alldeles för enkel. Andra delar av kursen innebar produktion av ännu en gång extremt mycket material. Den här kursen utfördes till stor del på distans och fungerade tyvärr inte riktigt lika bra på det sättet. Jag valde att hoppa av den här kursen när jag insåg att arbetsmödan var för stor och tog för mycket tid från de andra kurserna.

Atelier Sud (5 ECTS) – Det här var en s.k. ”elective” kurs. Man fick själv välja den utifrån en kurskatalog. Just min kurs handlade om att återuppliva en marknad i Karachi, Pakistan. Jag tyckte att den här kursen hade ett bra studietempo och bra lärare. Jag valde initialt den här kursen utifrån beskrivningen som ett ”internationellt samarbete”, men den var mer som en vanlig kurs på KTH.

Som jag nämnde tidigare så var det grupparbete i varenda kurs under mitt utbyte. Något som vanligtvis kan vara svårt i sig, men i samband med distanskurserna p.g.a. COVID-19 blev ännu svårare. Jag fann det konstigt att ingen av kurserna riktigt anpassades efter övergången till distansstudier, trots studenternas invändningar. Jag och andra utbytesstudenter ifrågasatte mycket av skolans beslut och hanteringar med de belgiska studenterna, men svaret var alltid ”Det är alltid så här, och det kommer inte att ändras”. Det var märkligt att dynamiken mellan lärarna och studenterna var så pass annorlunda mellan Sverige och Belgien. Man får bara beredd på att infinna sig i många situationer som stundvis kan kännas frustrerande, men det är också givande med en mer sträng struktur.

Vid slutet av terminen får man sina betyg i ett formulär där lärarna går igenom ett formulär för gradering. Det finns inget utrymme innan det för att samtala med lärarna om din position, men det finns feedback att få efteråt. Man får därför själv känna efter hur man ligger till. Själva slutpresentationerna skiljer sig också markant från KTH. I Gent så blir det mer som en genomgång där lärarna kanske helt struntar i koncept och istället går direkt på utformning eller representation. Jag hade också bara en enda ordentlig slutpresentation. Resten fungerade som korta introduktioner och därefter skickade man in hela sitt material.

Staden och landet

Belgien i sig är fint, men det var just Gent som lockade för mig. En otroligt vacker och gammal stad. Inne i stadskärnan så omges man av katedraler och kyrkor vart man än går. Vackra vattenvägar och kanaler sträcker sig utmed staden, och få bilar finns att skymta. Atmosfären är härlig, och avger verkligen en myllrande student- och turiststad.

Belgien är relativt likt Sverige så inga direkta kulturkrockar. Alla pratar god engelska så det är lätt att ta sig fram och bli förstådd runtom i landet. Det som skiljer sig lär man sig utmed tidens gång. Jag tyckte till exempel att det var kul hur jag inte förstod att kassören ofta tömmer din kundkorg åt dig i en matbutik. Njut av de små grejerna som skiljer sig!

Fritid och sociala aktiviteter

För studenter finns det en hel uppsjö av aktiviteter som man kan gå på. Erasmus är en stor del av studentkulturen i Gent. Erasmus rörelsen anordnar allt från meet-ups till karaoke-kvällar och fester. I broschyrerna som skolan ger dig vid inskrivningen finner man idrotter och sporter, och annat som är billiga för studenter.

Roligast hade jag med de kurskamrater jag träffade. Gent är en sån historisk och kulturell stad som erbjuder fantastiska sevärdheter. Jag rekommenderar att man med sina nya vänner besöker dessa, och kanske dagliga utflykter till närliggande städer som t.e.x. Brygge.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Utbytet i Gent blev annorlunda från vad jag hade tänkt mig. Dels till följd av COVID-19, men också för att studierna skiljde sig från vad jag hade förväntat mig.

Jag tycker det är bra att veta att studierna kommer att skilja sig rejält från KTH. Det är en utmaning att studera på deras vis då man som student inte har mycket att säga till om. Istället förväntas man att göra exakt som man blivit tillsagd och det finns inga stora möjligheter att ta ut svängarna.

Grupparbeten är det främsta sättet att studera på, något som jag gärna hade velat veta innan utbytet. KU Leuven Campus Sint-Lucas i Gent har tydligen ett "rykte" om att vara en ganska sträng och hård skola. Jag förstår det ryktet till viss grad, men det är inte ett ohållbart studieklimat. Jag tvivlar dock inte på att mitt utbyte på distans bidrog till den stress och ångest över arbetsmängd som jag upplevde. Jag tycker tyvärr att det man producerade i slutändan inte alltid kändes som ett projekt man vill ha med i sin portfolio då själva projektutformningen alltid var relativt styrd.

Jag önskar såklart att mitt fysiska utbyte hade kunnat fortsätta, då jag misstänker att studierna hade varit oerhört mycket enklare att utföra. Det blev en väldigt tuff vårtermin, och jag erkänner att ibland kändes det ohållbart. Men jag har lärt mig enormt mycket om planering av studier samt införskaffat mig mer skinn på näsan när det gäller hård feedback. Om du får chansen att köra utbytet i Gent och är medveten och påläst om universitetet i förväg så kommer du nog att trivas. Lycka till!

Lovisa Wirtén
2020